

Steven Rienks:

‘De toekomst ligt in Duitsland’

Teruggekeerde zoon trapt op gaspedaal bij Queens Grass

Sinds 2017 staat Steven Rienks aan het roer van het derde generatie-familiebedrijf Queens Grass International. Dat nam hij over van zijn broer Martijn. Sinds drie jaar richt het graszodenbedrijf zich meer op de sector waarop ook vader Freek Rienks zich focuste, zo'n twintig jaar geleden: de sportveldensector. In zijn ambitie om de sportveldenmarkt te bedienen, breidde Steven Rienks junior Queens Grass International vorig jaar uit met een vestiging in Berlijn. 'Juist in tijden van crisis moet je investeren', aldus Rienks.

Auteur: Karlijn Raats

Steven junior (42) is een aanpakker. Hij is niet bang, volgt zijn instinct en lijkt niet snel ergens spijt van te hebben. Een rasondernemer, die door zijn lange verblijf in Rusland de mentaliteit aldaar goed kent en snapt. Hij heeft een brede achtergrond, van landbouwschool tot bosbouw, cultuurtechniek en bedrijfseconomie. De laatste studie maakte hij niet af, omdat hij op zijn 24e naar Rusland vertrok. Daar begon hij in 2001 de Russische vestiging van Queens Grass International in Moskou. Maar ook sinds zijn terugkomst in Nederland drukt Rienks duidelijk zijn stempel op het bedrijf: hij breidt uit, crisis of geen crisis. Sterker nog, hij zweert bij investeren in spannende economische tijden.

Rusland

De Russische vestiging heeft jarenlang in de zomer gras geleverd voor drie tot vier velden in Rusland, en in de winter voor twee velden vanuit Nederland naar Rusland. Onder meer het Loezhniki-stadion in Moskou was klant. In 2004 werd FK Zenit in Sint-Petersburg, waar Dick

Advocaat trainer was, klant, voor zowel aanleg als onderhoud. Toen dit tweejarige contract werd verlengd, verhuisde Rienks de graszodenkwekerij van Moskou naar Sint-Petersburg. Rienks woonde in totaal zeventien jaar in Rusland en stichtte er een gezin. In 2015 richtte hij er een aannemersbedrijf op voor de aanleg van voetbalvelden – inclusief beregning en veldverwarming, die worden aangelegd onder de naam Queens Grass.

Duitsland

In Nederland heeft Queens Grass 350 hectare, in Sint-Petersburg 100 hectare en in Berlijn is dat al 130 hectare. Volgend jaar wordt Berlijn flink uitgebreid. 'Toen ik de zaak overnam, ging 30 procent van het gras dat we in Nederland maken naar Duitsland. Dat is inmiddels 60 procent. Ik heb onze verkoper gevraagd om Duitsland actief te benaderen', zo trapt Rienks het gesprek af. 'In Nederland zijn we al 45 jaar op de markt; we zijn hier wel bekend. De toekomst ligt in Duitsland: in het Ruhrgebied in

4 min. leestijd

het noorden, want de concurrentie zit in het zuiden. In het noorden zijn ook wel kwekers, maar het is een groeiende markt.'

Jaarlijks gaat er 35 hectare aan graszoden naar Berlijn. Voorheen werden die graszoden in Drenthe gemaakt, maar nu gebeurt dan in Duitsland; dat scheelt logistieke kosten en is handiger. Vrachtwagens die naar Nederland rijden, kunnen nu ook in Duitsland laden en met graszoden terugrijden naar Nederland.

Voor- en tegenspoed

Vanaf 2017 volgden er drie droge jaren, wat gevolgen had voor de graszodenteelt. Dat vormde direct een uitdaging voor Queens Grass. Rienks: 'In 2017 hebben we in het voorjaar drie maanden geen regen gehad, in 2018 vijf maanden. Je kunt bij droogte niet zaaien; dan komt het niet op. In Nederland hebben we 350 hectare; het is bijna niet te doen om dat bij te houden met beregening. Omdat het gras niet snel dichtgroeide, kampten we met straatgras en onkruid. We hebben dus een aantal zware jaren achter de rug, met een paar keer een zomerstop waarin we niets oogstten om met beregening weer voorraad te kunnen kweken.'

In Rusland gaat het gelukkig bijzonder goed met Queens Grass. 'We hebben daar graszoden voor elf velden geleverd voor het WK, en doen ook het onderhoud van enkele van die velden', vertelt Rienks. 'Verder loopt het in Rusland ook goed. We zitten er natuurlijk ook al heel lang.'

Hybridevelden

Tien procent van de handel van het familiebedrijf bestaat uit sportvelden. Waar Martijn Rienks meer affiniteit had met de hovenierswereld, is Steven Rienks ambitieus op het gebied van sportvelden, net als zijn vader. Sinds hij aan het roer staat, kweekt Queens Grass hybridevelden met graszaad van DLF. Het eerste hybrideveld voor FK Zenit in Sint-Petersburg kocht Queens Grass kant-en-klaar uit een kas in Denemarken. Daarna investeerde het bedrijf zelf in de kweek van twee hybridevelden. Vanwege de droogte moest er tijdens het kweekproces extra worden beregend en worden doorgezaaid. Het kunststofgedeelte bestaat uit Mixto. De handel in hybride komt nu op gang; in 2019 werd er een hybrideveld geleverd aan Benfica Lissabon. 'Tijdens een wedstrijd van Benfica zat ik in de vip lounge waar ook de president van Benfica zat. Toen kwam de voorzitter van FK Zenit binnen.

Die riep: 'Jij legt ook overal aan!' Het tweede hybrideveld is zojuist verkocht aan voetbalclub Charleroi. In Nederland is er nu ook vraag naar hybridevelden; we zijn daarover in gesprek met een tweetal clubs. Verder zijn er orders voor hybridevelden van Spartak Moskou en FK Zenit, twee in totaal. We hebben een samenwerkingsverband met GrassMax Systems. Met zes prik machines op voorraad kan Queens Grass nu dus ook de hybridetechnologie aanbieden, iets wat in goed overleg met Fifa en Uefa al is ingezet in de huidige markten, zoals bij het EK 2021.'

Queens Grass bouwt de hybridevelden met drainagezand. 'Je ziet bijvoorbeeld in Duitsland weleens dat er zwart zand wordt doorgemengd om het gras beter te laten groeien, maar dan wordt de toplaag te hard door verdichting en kun je er niet meer op voetballen. Het water kan dan niet meer weg en grote speelschade ligt op de loer', zegt Rienks. 'Je moet elke viltvorming zien te vermijden. Onze technologie bestaat uit zaaien en dan beregenen. De ondergrond moet goed zijn, zodat de wortels zich daar thuis voelen. Met kiemdoeken en druppelberegening zorgen we ervoor dat de plantjes zo snel mogelijk door de laag van 3 cm drainagezand en het kunststof gedeelte heen groeien en zo kunnen leven op de ondergrond. Doorzaaien tijdens dit proces kan nodig zijn, zeker in droge weersomstandigheden. Om viltvorming te voorkomen, zuigen we het organisch afval direct na het maaien weg.'

100 procent veldbeemd

Bijzonder is dat Queens Grass met 100 procent veldbeemd zaait, onder meer met graszaad van DLF. 'Die technologie heb ik in Rusland ontwikkeld, omdat Engels raaigras daar niet wil groeien. Roodzwenk groeit daar wel, maar alleen de hardzwenksoorten en die groeien in bolletjes. We hebben dus altijd 100 procent veldbeemd gekweekt, ook al duurt het tweeënhalf jaar voordat je dat kunt oogsten en is het daardoor moeilijk schoon te houden van straatgras en onkruid. In Nederland ben ik ook sportvelden gaan zaaien met 100 procent veldbeemd. Een nadeel daarvan is dat sommige sportclubs, bijvoorbeeld Engelse, Engels raaigras gewend zijn. Die komen in februari een veld uitzoeken, maar dan zijn de velden nog bruin. In mei zijn ze prachtig donkergroen, de beste grasmatten die je maar kunt vinden. Als oplossing zaaien we nu fijne veldbeemdrassen van DLF en laten die zes tot zeven maanden groeien. Als de mat dan dichtzit en op kleur is, zaaien we nog door met

ACHTERGROND

'DLF-graszaad is schoon en kiemt snel, het gras houdt zijn kleur en we kunnen een maand eerder oogsten'

4turf, zodat er 20-25 procent Engels raaigras in komt voor een mooie donkergroene winterkleur. Teveel Engels raaigras vanaf het begin, bijvoorbeeld door vanaf het begin in te zaaien met een SV 8 (50-50), is niet wenselijk, want dan ontbreekt de sterke wortelstructuur.'

4turf

Henk Roelofsen van DLF: 'Een fieldmanager stelt natuurlijk zeer hoge eisen. Ze willen dé perfecte grasmatt; daar vragen de sporters om. Maar de fieldmanager wil ook een veld

FK Zenit in Sint-Petersburg: graszodenaanleg voor WK 2019 en 2020, nu ook opdrachten voor EK-wedstrijden. Aanleg van een Mixto-hybrideveld

‘We zaaien na zes tot zeven maanden met 4turf door, voor de donkere winterkleur’

dat gemakkelijk te onderhouden is en zo min mogelijk aandacht vraagt. Met dat in het achterhoofd heeft DLF 4turf ontwikkeld. Deze grassoort heeft alle eigenschappen in zich die heden ten dage nodig zijn om aan de gewenste sporteigenschappen te kunnen voldoen. 4turf is een nieuw sportveldtype tetraploide Engels raaigras. Extra wortels zijn zeker gewenst in ons wisselende klimaat, met de laatste jaren extreem droge periodes. 4turf heeft ook extra zouttolerantie. Dat is nodig voor de beregening, waarbij steeds vaker een beroep moet worden gedaan op brak water. Kortom, het is een soort die niet meer kan ontbreken in de hedendaagse velden.’

Over 4turf zegt Rienks: ‘Het graszaad kiemt extra snel, wat minder onkruid oplevert, en is verder mooi schoon. We hebben nooit problemen met straatgras of onkruid. Bovendien houden de rassen van DLF hun kleur beter vast na de winter. Henk Roelofsen heeft daartoe speciaal voor ons rassen bij gezocht. Het grote voordeel van 4turf is ook dat we eerder kunnen oogsten. Daar winnen we zeker een maand mee.’

Aanleg Mixto-hybrideveld bij Benfica. Rienks met zijn Russische vrouw, die een juridische achtergrond heeft.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!